

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **M., s. r. o.**, so sídlom K., S., IČO: X. proti žalovanému: **L., s. r. o.**, so sídlom N., M., IČO: X., o zaplataenie 16 333,56 Eur (492 065 Sk), vedeného Okresným súdom Michalovce pod sp. zn. 5Cb/10/2008, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 30. júna 2009, č. k. 1 Cob 38/2009-71, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 30. júna 2009, č. k. 1 Cob 38/2009-71 **z a m i e t a**.

Žalobcovi sa náhrada trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Michalovce uznesením zo dňa 23. apríla 2009, č. k. 5 Cb/10/2008-66 pripustil, aby namiesto doposiaľ označeného žalovaného I., s. r. o. v ďalšom konaní vystupoval ako žalovaný B., a. s., so sídlom N., H., IČO: X.. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplataenia 492 065 Sk s príslušenstvom voči žalovanému. Žalovaný dňa 16. marca predložil súdu zmluvu o predaji časti podniku zo dňa 30. septembra 2008, z ktorej vyplýva, že okrem iného predávajúci I., s. r. o. predáva kupujúcemu B.-u, a. s. aj záväzky. Medzi týmito záväzkami je špecifikovaný aj záväzok voči spoločnosti M., s. r. o. vo výške 1 026 333,50 Sk. Preto súd podľa ust. § 92 ods. 2 a 3 O. s. p. vyhovel návrhu žalovaného na zámenu účastníkov konania na strane žalovaného.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Košiciach uznesením zmenil uznesenie prvostupňového súdu tak, že nevyhovel návrhu na zmenu účastníka na strane žalovaného. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že súd prvého stupňa pochybil, ak pripustil zmenu

účastníkov na strane žalovaného na návrh žalovaného, pretože len žalobca má právo určovať okruh účastníkov na strane žalovaného.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný v zákonom stanovenej lehote podľa ust. § 240 ods. 1 O. s. p. Prípustnosť dovolania uvádza v zmysle ust. § 239 ods. 1 O. s. p. Svoje dovolanie dôvodil ust. § 241 ods. 2 písm. c) O. s. p., najmä tým, že nesúhlasí so závermi odvolacieho súdu, vyslovené v jeho rozhodnutí. Tvrdí, že takéto rozhodnutie nemá oporu v zákone. Žalovaný má za to, že bez ďalšieho, iba z ust. § 92 nemôže vyplynúť rozhodnutie o nepripustení zmeny účastníka na strane žalovaného, keďže návrh na jeho pripustenie nepodal žalobca, ale iný účastník - žalovaný. Uvádza, že preukázal právne nástupníctvo na kupujúceho podľa ust. § 477 ods. 1 Obchodného zákonníka. Ďalej uviedol, že v danom prípade na pripustenie, aby do konania na strane žalovaného nastúpil na jeho miesto iný účastník konania, boli splnené všetky zákonné náležitosti vyplývajúce z ustanovení § 92 ods. 2 a 3 O. s. p. a nik svojvoľne a ani proti svojej vôli nevstúpil do sporového konania. Žalovaný je názoru, že ktorýkoľvek účastník môže podať návrh na pripustenie zmeny účastníkov konania na strane žalobcu alebo žalovaného, bez vylúčenia žalovaného a ak sú splnené zákonné podmienky, nič nebráni tomu, aby súd takémuto návrhu vyhovel. Tvrdí, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav veci, z ktorého vyvodil správny právny záver v tom, že pripustil, aby do konania namiesto doposiaľ označeného žalovaného v ďalšom konaní vystupoval ako žalovaný spoločnosť B., a. s. Preto žiadal, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, alebo alternatívne zmenil rozhodnutie odvolacieho súdu tak, že potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či opravný prostriedok smeruje proti takému rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Podľa § 239 O.s.p. platí, že ak bolo napadnuté rozhodnutie vydané v tejto procesnej forme, je dovolanie proti nemu prípustné, ak je napadnuté zmeňujúce uznesenie (§ 239 ods. 1 písm. a) O.s.p.). V prejednávanej veci odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa, teda z tohto dôvodu je dovolanie prípustné.

Dovolaateľ namietal, že odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa a teda tým nevyhovel návrhu na zmenu účastníka na strane žalovaného, hoci žalovaný postúpil svoj záväzok ďalšiemu subjektu.

Z obsahu predloženého spisu dovolací súd zistil, že podaním zo dňa 13. marca 2009 žalovaný požiadal o zmenu účastníkov konania v zmysle ust. § 92 ods. 2 a 3 O. s. p, ktorým označil postupníka svojho záväzku, spoločnosť B., a. s., IČO: X.. K tomuto návrhu pripojil kópiu Zmluvy o predaji časti podniku zo dňa 30. septembra 2008. Na č. 1. je zapísaná poznámka, nie je známe kým, že žalobca bol dňa 13. marca 2009 telefonicky upovedomený. Na to prvostupňový súd pripustil zmenu na strane žalovaného podľa ust. § 92 ods. 2 a 3 O. s. p., hoci takýto postup nemá v zákone oporu.

Podľa ust. § 92 ods. 4 O. s. p. za súhlasu účastníkov môže súd pripustiť, aby navrhovateľ alebo odporca z konania vystúpil a aby na jeho miesto vstúpil niekto iný. Ak má byť takto zamenený navrhovateľ, treba aby s tým súhlasil i ten, kto má na jeho miesto vstúpiť.

V zmysle tohto ustanovenia a s ohľadom na vyššie uvedené súd môže pripustiť zmenu účastníka konania podľa ust. § 92 ods. 4, avšak za súhlasu všetkých účastníkov, resp. aj toho, kto má vstúpiť na miesto navrhovateľa. Takýto úkon však súd opomenul, a preto jeho rozhodnutie nebolo v súlade so zákonom. Odvolací súd správne toto rozhodnutie zmenil a nevyhovel návrhu na zmenu účastníka na strane žalovaného.

Na dôvažok treba pripomenúť, že v sporových konaniach, ktoré možno začať iba na základe návrhu, resp. žaloby (§ 81 ods. 1 O.s.p. a contr.) nemožno za účastníka konania považovať, resp. označovať toho, kto nebol žalobcom v žalobe označený ako účastník konania, a to ani v prípade, že sa ho vec inak týka.

V prejednávanej veci ide o konanie, ktoré možno začať len na základe návrhu, nakoľko jeho predmetom je zaplatenie istiny vo výške 16 333,56 Eur (492 065 Sk) s príslušenstvom. Žalobca okruh účastníkov (žalovaných) vymedzuje v žalobe. Pokiaľ žalobca má za to, že okruh účastníkov nie je kompletný, môže tento okruh doplniť. Nesprávne určenie okruhu účastníkov konania v sporovom konaní nemôže súd odstrániť z úradnej moci a nemôže o tomto nedostatku žalobcu ani poučiť v zmysle § 5 O.s.p., pretože by išlo o poučenie o tzv. vecnej legitímácii, t. j. o tom, kto má byť podľa hmotného práva účastníkom konania. Poučenie žalobcu o tom, koho by podľa hmotného práva mal žalovať totiž presahuje poučovaciu povinnosť súdu podľa § 5 O.s.p. a je v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov konania. Z tohto pohľadu je bezvýznamné, že podľa hmotného práva by právo malo byť uplatnené proti niekomu inému než proti označenému žalovanému. V tomto prípade ide totiž

už o otázku tzv. vecnej legitímácie (aktívnej - ak sa týka žalobcu, pasívnej - ak sa týka žalovaného), ktorá je predmetom dokazovania a ktorej nedostatok je dôvodom pre zamietnutie žaloby.

Rozšírenie okruhu účastníkov na strane žalovanej môže navrhnúť len žalobca (§ 92 a contr. O.s.p.), nakoľko je určenie okruhu účastníkov, proti ktorým žaloba smeruje, výlučne v jeho dispozícii. Preto neobstojí, ak bez ďalšieho, na návrh žalovaného by súd pripustil zámenu na strane žalovaného.

Na základe uvedeného potom dovolací súd dospel k záveru, že konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté žalovaným vytýkanou vadou a teda žalovaný dovolaním napadol vecne správne uznesenie odvolacieho súdu, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací jeho dovolanie podľa § 243b ods. 1 O. s. p. zamietol.

O trovách dovolacieho konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243b ods. 4 O. s. p. a § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že ich náhradu úspešnému žalobcovi nepriznal, pretože mu nevznikli.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. októbra 2009

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.